

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2023-826113170
DOS-2018-0000357

Uw kenmerk
DGA-PAV / 25764624

Bijlagen
1

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
De heer P. Adema
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onderwerp

Landbouw Midden-Delfland, derogatie en NPLG

Geachte heer Adema,

In het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland zijn de boeren de voornaamste dragers van het cultuurhistorische veenweidenlandschap. Voor de opgaven water, klimaat en natuur spelen de kringloopboeren in dit gebied een belangrijke rol: dankzij vijftien jaar kennis ontwikkelen, toepassen en delen zijn zij in staat gebleken tot aantoonbaar beter sluitende kringlopen op bedrijfsniveau en substantiële reducties van ammoniakemissies. In bijgaande factsheet vindt u meer informatie. Deze prestaties zijn bekend bij uw ministerie; in ambtelijk overleg worden de uitkomsten als positief ervaren en erkend dat de aanpak navolging verdient.

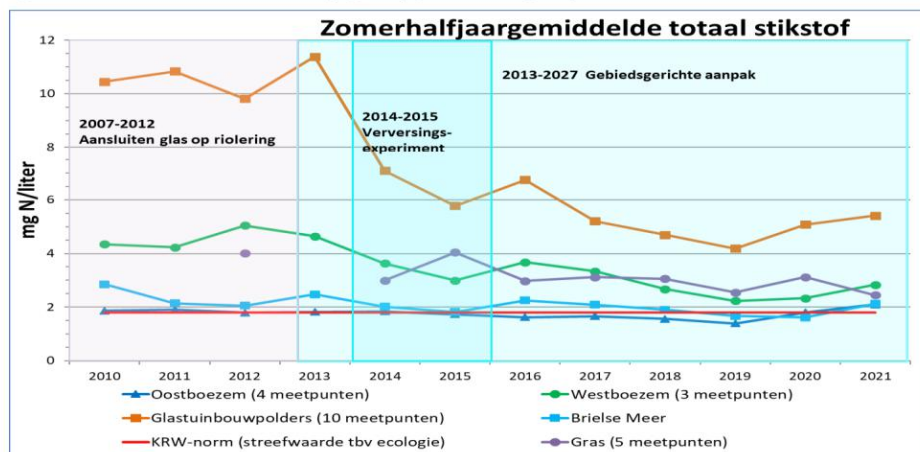
De kringloopboeren in Midden-Delfland geven naar onze stellige overtuiging een blik op de toekomst van de agrarische sector in Nederland. In dit gebied is de gewenste transitie van de landbouw al een eind op weg en daar kunnen andere agrarische ondernemers, overheden en anderen veel van leren. De provincie werkt met de gebiedspartners aan het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG). Op dit moment zien we het gebiedsproces in Midden-Delfland als één van de voorlopers in Zuid-Holland om met de partijen constructief en langjarig te werken aan de NPLG-doelen.

Maar het is een kwetsbaar proces; we vragen u om dit proces te versterken en niet – zoals nu helaas gebeurt – te verzwakken. Aanleiding voor dit signaal is uw recente kamerbrief van 20 januari j.l. over de *“Implementatie derogatiebeschikking en zevende actieprogramma Nitraatrichtlijn”*. Hierin wijst u o.a. het gehele beheergebied van het Hoogheemraadschap van Delfland aan als met nutriënten verontreinigd gebied. Met als consequentie dat ook bij de kringloopboeren in Midden-Delfland de derogatie versneld moet worden afgebouwd.

Van het Hoogheemraadschap van Delfland heeft u intussen een reactie ontvangen met het dringende verzoek deze aanwijzing te herzien en gedetailleerder de verontreinigde gebieden aan te wijzen. Recente en gebiedsgerichte data laten zien dat de melkveehouderij in Midden-Delfland niet het probleem is. Integendeel: in het grasland-gebied van Midden-Delfland is sprake van een meerjarige verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit waardoor de stikstofnorm voor oppervlaktewater in

zicht is: uit de waterkwaliteitsrapportage 2021 van Delfland blijkt dat de stikstofwaarden in het graslandgebied van Midden-Delfland bijna op de KRW-norm zitten (zie parse lijn 'Gras' in onderstaande grafiek).

Figuur 2.1: Stikstof concentratie (mg N/l) ; Zomerhalfjaargemiddelden over 2010-2021

De concentraties in de West- en Oostboezem én de Glastuinbouw zijn met respectievelijk 2,8 ; 2,1 én 5,4 mg N/l hoger dan in 2020 en liggen alle boven de streefwaarde van 1,8 mg N/l.

De concentratie in het grasland (2,4 mg N/l) ligt in 2021 lager dan in 2020, maar ook boven de streefwaarde van 1,8 mg N/l.

De concentratie in het Brielse Meer (2,1 mg N/l) ligt in 2021 weer boven de streefwaarde van 1,8 mg N/l.

(bron: Waterkwaliteitsrapportage Delfland 2021 d.d. april 2022)

NB: De KRW-norm was voor de planperiodes SGBP1 en SGBP2 (t/m 2021) vastgesteld op 1,8 mg/l. Dit is de rode lijn in de grafiek. Vanaf SGBP3 (2022-2027) is de KRW-norm vastgesteld op 2,0 mg/l.

De versnelde afbouw van de derogatie heeft directe consequenties voor de bedrijfsvoering van de kringloopboeren in Midden-Delfland. Zij zijn nu in het nadeel ten opzichte van hun collega-melkveehouders in Nederland. Bovendien voelt het bij de ondernemers als onrechtvaardig en een ontkenning van hun prestaties. Voor het zo kansrijke gebiedsproces is dit een forse stap terug.

Wat we van u en uw ministerie vragen is om met ons het gebiedsproces te versterken en de goede resultaten te waarderen. Dat kan door:

- Grasland van het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland in de uitwerking van de aanwijzing op een genuanceerde manier mee te nemen, zoals in de brief van het hoogheemraadschap van Delfland is aangegeven.
- Met ons in overleg te gaan hoe de landbouwtransitie in Midden-Delfland beter kan worden geormerkt als pilotgebied of field-lab, waarin op basis van afspraken aan het gebied de ruimte wordt geboden om doelgericht te werken en de effectiviteit zichtbaar te maken.
- Met voorrang te werken aan een juridisch geborgde systematiek voor doelregulering met KPI's.
- Met voorrang met ons de PAS-melder problematiek helpen op te lossen.

Deze brief is mede ondertekend door de Landschapstafel Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland¹ en de gemeente Midden-Delfland.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit

Landschapstafel Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland,
Voorzitter,

J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart

College van Burgemeester en Wethouders gemeente Midden-Delfland,
De burgemeester,

Drs. A.P.J. van Hemmen

Bijlagen

Factsheet Kringlooplandbouw Midden-Delfland

Afschrift aan

Hoogheemraadschap van Delfland

---

¹ Aan de landschapstafel nemen deel: gemeenten Delft, Lansingerland, Maassluis, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Westland, provincie Zuid-Holland, Hoogheemraadschap van Delfland, LTO Noord afdeling Delflands Groen, Midden-Delfland Vereniging, Vereniging Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Zuid-Hollands Landschap.